

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 24Co/747/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2112204647
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Martin Holič
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2015:2112204647.1

Uznesenie

Krajský súd v Trnave, v právnej veci žalobcu: T. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom U. XXXX/X, O., zastúpený: UNITED LAWYERS, advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 662 291, Miletičova 23, Bratislava, proti žalovaným: 1. LAROG s.r.o., IČO: 36 517 879, Popradská 40, Stará Ľubovňa, dňom 30.10.2014 vymazaný z obchodného registra, 2. Z. K., nar. XX.XX.XXXX, bytom T. XXX, zastúpený: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o., IČO: 36 865 281, Hlavná 31, Trnava, o zaplatenie zmluvnej pokuty s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 13C/23/2012-493 zo dňa 12.08.2014, takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa **ruší a konanie vo vzťahu k žalovanému 1 zastavuje.**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom prvostupňový súd žalobu vo vzťahu k žalovanému v 1. rade zamietol a žalovanému v 1. rade právo na náhradu trov konania nepriznal. Rozhodnutie odôvodnil použitím § 37 ods. 1, § 39, § 41, § 544 ods. 1 a 2 Obč. zákonníka, vecne argumentoval tým, že v článku II. odseku 3 zmluvy o pôžičke je uvedený spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty v znení, ktorý nemožno ani s použitím výkladových pravidiel pre prejav vôle považovať za určitý. Výšku zmluvnej pokuty možno určiť jednorazovo pevnou sumou, prípadne v percentách, či zlomkom ceny alebo aj ako sumu, ktorá sa môže určitým spôsobom opakovať. Nemožno považovať za splnenú zákonnú požiadavku určitosti právneho úkonu v prípade, ak z dohody o zmluvnej pokute nemožno jednoznačne ustáliť, a to ani s použitím výkladových pravidiel pre prejav vôle, z akého výpočtového základu, t.j. z akej sumy má byť percentuálne vyjadrená zmluvná pokuta vypočítaná, teda v tomto prípade - či je potrebné ju vyrátať zo sumy, s ktorou je dlžník aktuálne v omeškaní („celkovej dlžnej sumy“) alebo zo sumy, ktorá je predmetom zmluvy o pôžičke („zo sumy, ktorú si dlžník zapožičal“), pričom ide o pojmy odlišné. Skutočnosť, že dojednanie o zmluvnej pokute je nejasné a neurčité dokazuje tiež rozdielna interpretácia článku II. odseku 3. účastníkmi konania, a to aj samotným žalobcom, ktorý vo výzve zo dňa 20.04.2009 (č.l. 10) uviedol: „V zmluve o pôžičke sme sa dohodli, že ak dlžník nesplní svoju splátku v termíne uvedenom v zmluve, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej svojej pohľadávky, plus zmluvnú pokutu vo výške 1% za každý deň omeškania vrátenia pôžičky, a to z celkovej sumy, čiže sumy, ktorú ste si požičali.“ Na proti tomu, vo vyjadrení zo dňa 03.05.2013 (č.l. 271) žalobca uvádza: „Žalobca sa domáha zmluvnej pokuty iba z dlžnej sumy (taký bol aj zmysel textu). ... Dokonca v krajom prípade žiadny právny predpis SR, ani dobré mravy nezakazujú určiť spôsob výpočtu zmluvnej pokuty nie z omeškanej dlžnej sumy, ale z celej požičanej sumy, čo však žalobca vôbec neurobil!“ Len na doplnenie súd uvádza výklad žalovaného v 2. rade vo vyjadrení zo dňa 23.04.2013 (č.l. 263): „Z hore uvedeného ustanovenia Zmluvy o pôžičke teda vyplýva, že v prípade, ak by sa dlžník dostal do omeškania čo i len o jeden deň s čiastkou 1,- Eur, musel by veriteľovi zaplatiť zmluvnú pokutu vo výške 1% z celkovej zapožičanej sumy, t.j. zo sumy 1.750.000,- Sk, t.j. čiastku 17.500,- Sk.“ Na základe vykonaného dokazovania súd dospel k záveru, že

dojednanie o zmluvnej pokute v článku II. odseku 3. Zmluvy o pôžičke zo dňa 01.07.2007 je z dôvodu neurčitosti spôsobu určenia výšky zmluvnej pokuty (neurčitosť výpočtového základu) v zmysle § 37 OZ a z dôvodu rozporu dojednaní splatnosti zmluvnej pokuty s dobrými mravmi v zmysle § 39 OZ absolútne neplatné. Neplatný právny úkon nemôže mať za následok vznik, zmenu alebo zánik práv a povinností, čo vylučuje možnosť úspešného uplatnenia práva na zaplatenie zmluvnej pokuty na súde, a preto súd žalobu zamietol. Nakoľko z absolútne neplatnej dohody o zmluvnej pokute nemôže vzniknúť právo, súd sa nezaoberal námietkou premlčania vznesenou žalovaným v 1. rade, nakoľko súd má za to že tu nie je právo, ktoré by sa mohlo premlčať. Vzhľadom k absolútnej neplatnosti dojednaní o zmluvnej pokute súd nemohol prikrčiť ku skúmaniu rozpornosti alebo súladu s dobrými mravmi pokiaľ ide o žalovaným v 1. rade namietanú výšku „1% za každý deň omeškania“, a to nielen pre nadbytočnosť, ale najmä z dôvodu, že pre posudzovanie primeranosti výšky zmluvnej pokuty je nevyhnutné poznať, z akého výpočtového základu má byť uvedené 1% denne vypočítané, čo z článku II. odseku III. zmluvy zrejme nie je. Z vyššie uvedeného má súd za to, že právny úkon dojednaní zmluvnej pokuty je v časti určenia spôsobu určenia výšky zmluvnej pokuty neurčitý, chýba tu teda jedna z náležitostí právneho úkonu, a to jeho určitosť, nakoľko nie je zřejmý výpočtový základ, z ktorého sa má 1% denne vypočítať. Túto neurčitosť nie je pritom možné odstrániť ani výkladom, a to aj s poukazom na rozpory v interpretácii článku II. odseku 3. zmluvy samotným žalobcom. Súd je názoru, že spôsob určenia výšky zmluvnej pokuty nie je jednoznačný, dlžník pri uzavieraní zmluvy nemal jednoznačne stanovené, aká bude výška sankcie za porušenie jeho záväzku.

Vo vzťahu k žalovanému 2 súd prvého stupňa skonštatoval, že uznesením Okresného súdu Trnava č.k. 23K/18/2014-50 zo dňa 15.07.2014 bol vyhlásený konkurz na majetok žalovaného v 2. rade, pričom uznesenie bolo zverejnené v Obchodnom vestníku dňa 23.07.2014. Nakoľko však ide na strane žalovaných o vzťah ručiteľa a dlžníka, teda nejde o záväzok solidárneho charakteru a už vôbec nejde o nerozlučné procesné spoločenstvo, konanie sp. zn. 13C/23/2012 je zo zákona prerušené iba v časti týkajúcej sa žalovaného v 2. rade a v časti týkajúcej sa žalovaného v 1. rade bol súd oprávnený aj povinný v konaní pokračovať (porovnaj rozsudok NS SR sp. zn. 4Obdo 11/2009 zo dňa 05.05.2009).

Proti tomuto rozsudku podal prostredníctvom právneho zastúpenia odvolanie žalobca a žiadal s odkazom na odvolaciu argumentáciu, aby odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, alebo aby ho zmenil a vyhovel žalobe vo vzťahu k žalovanému 1. Podľa odvolateľa napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, rozsudok je arbitrárny, formalistický a nepreskúmateľný, keď v danej veci medzi účastníkmi bola platne dohodnutá uplatnená zmluvná pokuta.

Ostatní účastníci konania odvolanie nepodali a ani sa k odvolaniu žalobcu nevyjadrili.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 204 ods. 1 O.s.p.), oprávnenou osobou - účastníkom konania (§ 201 O.s.p.), proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné (§ 201 a § 202 O.s.p.), po skonštatovaní, že odvolanie má zákonom predpísané náležitosti (§ 205 ods. 1 O.s.p.), preskúmal napadnuté rozhodnutie v medziach daných rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.) a dospel k záveru, bez vecného preskúmania dôvodnosti odvolania, že počas odvolacieho konania neboli splnené podmienky konania, preto je potrebné napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušiť a konanie zastaviť.

Odvolací súd z výpisu z Obchodného registra Okresného súdu Prešov oddiel Sro vložka číslo 28151/P zistil, že žalovaný 1 LAROG s.r.o., IČO: 36 517 879, Popradská 40, Stará Ľubovňa, bol dňom 30.10.2014 vymazaný z obchodného registra, ex offio výmaz.

Podľa § 68 ods. 1 Obch. zák. spoločnosť zaniká ku dňu výmazu z obchodného registra, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 19 O.s.p. spôsobilosť byť účastníkom konania má ten, kto má spôsobilosť mať práva a povinnosti; inak len ten, komu ju zákon priznáva.

Podľa § 103 O.s.p. kedykoľvek za konania prihlíada súd na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať vo veci (podmienky konania).

Podľa § 104 ods. 1 O.s.p. ak ide o taký nedostatok podmienky konania, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

Podľa § 107 ods. 4 O.s.p. ak po začatí konania zanikne právnická osoba, súd pokračuje v konaní s jej právnym nástupcom, a ak právneho nástupcu niet, súd konanie zastaví.

Podľa § 221 ods. 1 písm. b) O.s.p., súd rozhodnutie zruší, len ak ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania. Podľa § 221 ods. 2 O.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, prerušiť konanie, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do právomoci ktorého vec patrí.

Vzhľadom na to, že žalovaný 1 v zmysle § 68 ods. 1 Obch. zák. zanikol dňom 30.10.2014, kedy bol vymazaný z obchodného registra a nemá právneho nástupcu, čím stratil spôsobilosť byť účastníkom konania, bol odvolací súd nútený napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušiť a konanie vo veci samej podľa ust. § 221 ods. 2 O.s.p. zastaviť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. v spojení s ust. § 224 ods. 1 O.s.p.. Pokiaľ došlo k strate spôsobilosti účastníka konania, t.j. došlo k neodstrániteľnosti nedostatku podmienky konania, bolo nevyhnutné na túto procesnú situáciu pri rozhodovaní o trovách súdneho konania aplikovať § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak konanie bolo zastavené.

Senát krajského súdu toto rozhodnutie prijal pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je možné podať odvolanie.